

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců

JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupený Mgr. Pavolem Kehlem, advokátem se sídlem Panská 895/6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2024, č. j. 2 A 7/2024-69, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

### t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 22. 2. 2024, č. j. OAM-3912-52/PP-2022.

## O d ů v o d n ě n í :

### I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) je občanem Republiky Uzbekistán. Dne 22. 3. 2022 podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky rodinného příslušníka občana Evropské unie. Uvedl v ní, že se považuje za rodinného příslušníka své dcery, M. K., narozené dne X, která je občankou České republiky.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 2. 2024, č. j. OAM-3912-52/PP-2022, žádost stěžovatele zamítl podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Shledal totiž existenci důvodného nebezpečí, že by stěžovatel mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců stanovil stěžovateli lhůtu k vycestování z území České republiky, která činí 35 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

[3] V průběhu správního řízení nebylo pochyb, že stěžovatel je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, jeho nezletilé dcery. Nevyhovění žádosti stěžovatele a uložení mu povinnosti vycestovat z území České republiky proto představuje zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život zaručeného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních

svobod (dále jen „Úmluva“). Žalovaný také zohlednil, že bývalá partnerka stěžovatele, matka jeho dcery, má nezletilého syna A., u něhož sice nebyla věrohodně prokázána rodinná vazba vůči stěžovateli (stěžovatel není jako otec zapsán v rodném listu), on i matka však tvrdí, že jde o jeho syna. Do dubna 2023 žil stěžovatel s dětmi ve společné domácnosti. Nyní se podílí na výchově své dcery, s oběma dětmi se vídá pravidelně o víkendu a na základě dohody s matkou na ně hradí výživné, případně jiné výdaje.

[4] Závěr žalovaného o nebezpečí narušení veřejného pořádku vycházel z dřívější trestné činnosti stěžovatele. Předně je třeba uvést, že v lednu 2013, poté, co byl zjištěn neoprávněný pobyt stěžovatele na území České republiky, bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění. V návaznosti na pobytovou kontrolu v srpnu 2014, při níž bylo zjištěno, že neopustil území České republiky, bylo v říjnu 2014 znovu rozhodnuto o správním vyhoštění. Obvodní soud pro Prahu 2 (dále jen „obvodní soud“) rozsudkem ze dne 8. 2. 2016, sp. zn. 8 T 80/2015, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 28. 4. 2016, sp. zn. 6 To 138/2016, uznal stěžovatele vinným spácháním přečinů maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 348 odst. 1 trestního zákoníku. Rozsudkem městského soudu ze dne 28. 3. 2017, sp. zn. 6 To 130/2017, kterým byl zrušen rozsudek obvodního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. sp. zn. 8 T 80/2015, byl stěžovatel uznán vinným spácháním zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku a odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 let a 6 měsíců nepodmíněně. Uložený trest odnětí svobody byl vykonán dne 30. 11. 2017, odsouzení ale dosud nebyla zahlazena.

[5] Žalovaný přihlédl také k tomu, že v době jeho rozhodování byl stěžovatel trestně stíhán pro pokračující zločin organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice podle § 340 odst. 1, odst. 2 písm. d), odst. 3 písm. a), písm. d) trestního zákoníku, dílem spáchaný jako dokonaný, dílem spáchaný ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, a pro přečin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 341 odst. 1, odst. 2 písm. b), písm. c), odst. 3 písm. a) trestního řádu, dílem spáchaný ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Ačkoli stěžovatel nebyl pro tyto skutky pravomocně odsouzen a je na něj třeba nahlížet jako na nevinného, při zvažování možné existence rizika narušení veřejného pořádku je podle žalovaného bylo třeba vzít v úvahu.

[6] Za těchto okolností posuzoval žalovaný, zda zamítnutí žádosti stěžovatele nemůže vést k nepřiměřenému zásahu do jeho práva na soukromý a rodinný život zaručeného v čl. 8 Úmluvy. Tak tomu ale podle jeho názoru není. Žalovaný považoval za převažující veřejný zájem, aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci, kteří dodržují platné právní předpisy a jejichž pobyt není v rozporu se zájmy České republiky. V případě návratu do Uzbekistánu nebude stěžovatel omezen zdravotním stavem ani věkem při získání zaměstnání či provozování samostatné výdělečné činnosti. Nadále tam žijí i jeho rodiče. Žalovaný připomněl, že dřívější řízení o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany vyústilo v udělení doplňkové ochrany s platností od 29. 5. 2017 do 29. 5. 2018 a řízení o jejím prodloužení bylo dne 29. 5. 2019 pravomocně zastaveno. O nové žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 16. 7. 2020, č. j. OAM-996/ZA-ZA11-P15-2019, tak, že mu ji neudělil. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla rozsudkem městského soudu ze dne 27. 12. 2021, č. j. 1 Az 38/2020-33, zamítnuta.

pokračování

Městský soud v něm přisvědčil závěru žalovaného, že občanům vracejícím se po dlouhodobém pobytu v zahraničí nehrozí v Uzbekistánu žádné sankce.

[7] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu. Městský soud jí usnesením ze dne 20. 3. 2024, č. j. 2 A 7/2024-48, nepřiznal odkladný účinek. Napadeným rozsudkem následně žalobu zamítl. Ztotožnil se se závěrem žalovaného o důvodném nebezpečí, že by stěžovatel mohl do budoucna závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Žalovaný neporušil presumpci neviny, nýbrž poukaz na nyní vedené trestní stíhání použil pouze pro dokreslení skutkového stavu věci. Učinil tak ve snaze opatřit si aktuální informace k osobě stěžovatele. Při hodnocení otázek aktuální hrozby určité osoby pro veřejný pořádek je totiž třeba hodnotit všechny individuální aspekty věci, včetně celkové životní situace žadatele. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku týkající se nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života.

## II. Návrh na přiznání odkladného účinku

[8] Proti rozhodnutí městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Současně navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.

[9] Stěžovatel zdůraznil, že řízení o jeho žádosti mu umožnilo pobývat a podnikat na území České republiky s ohledem na fikci přechodného pobytu podle § 87y zákona o pobytu cizinců. Právě v České republice má svou nukleární rodinu – dceru M. a syna A., byť u něj není v rodném listu zapsán jako otec. V mezích svých možností své děti také vychovává, i když zatím spíše dceru, které je 5 let. U syna, jemuž je 1,5 roku, zatím roli matky nahradit nemůže. Stěžovatel nebyl v Uzbekistánu po dobu delší 10 let a jeho vazby jsou tam již zpřetrhány. Tamní pracovní kontakty ztratil a nemá tam žádnou možnost příjmu, z něhož by mohl nadále platit na výživu svých dětí 20 000 Kč měsíčně. Řízení se týkalo výlučně stěžovatele a jeho rodiny, a tudíž neexistuje nikdo, komu by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout újma. Případné dotčení veřejného zájmu je povinen tvrdit a osvědčovat žalovaný. Stěžovatel je přesvědčen, že veřejný zájem na ukončení jeho pobytu nemůže převážit nad zájmem na respektování jeho rodinného života.

## III. Vyjádření žalovaného

[10] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že nejsou splněny podmínky pro jeho vyhovění. Stěžovatel se na území České republiky nachází nejméně od roku 2013, kdy byl Policií České republiky řešen pro svůj nelegální pobyt na území a již v lednu 2013 bylo vydáno rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Následně byl pravomocně odsouzen. Trest sice vykonal, odsouzení však dosud nebyla zahlazena. Je zřejmé, že úmyslné jednání stěžovatele, pro které byl odsouzen, představuje opakované narušení veřejného pořádku a lze z něj vyvozovat osobnostní sklon stěžovatele k trestnému jednání a nerespektování zákonů. To ostatně potvrzuje jeho současný neoprávněný pobyt na území České republiky poté, co uplynula platnost výjezdného průkazu, který mu byl v návaznosti na uložení povinnosti vycestovat udělen.

[11] Odvolává-li se stěžovatel na nemožnost vyživovat své děti v případě ztráty příjmu z jeho podnikání v České republice, žalovaný zdůrazňuje, že stěžovatel je společníkem (nikoli jednatelem) v několika obchodních společnostech a podíl na jejich ziscích bude mít i v případě své nepřítomnosti v České republice. Kontakt s dcerou může udržovat např. prostřednictvím videohovorů. Vídá se s ní ostatně jen několik hodin týdně a péči o ni zajišťuje především její matka, případně babička. Rodina je finančně dobře situována. Žalovanému není známo, že by osobní přítomnost stěžovatele byla nezbytná z jiných důležitých důvodů, např. zdravotních. Veřejný zájem na tom, aby cizinci, kteří nedodržují právní předpisy, neměli povolený přechodný pobyt na území České republiky, převažuje nad soukromými zájmy stěžovatele.

#### IV. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[12] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Soud podle § 73 odst. 2 s. ř. s. na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jsou-li splněny tři podmínky: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, jehož se návrh týká, musí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[13] Návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je důvodný.

[14] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje mimořádnou povahu odkladného účinku v řízení o kasační stížnosti. Jeho přiznáním odnímá před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zákonným postupem zrušeno. Odkladný účinek lze přiznat pouze vůči soudnímu rozhodnutí, vůči němuž směřuje kasační stížnost, případně proti správnímu rozhodnutí, vůči němuž směřovala žaloba.

[15] Povinnost tvrdit a prokázat hrozbu újmy, která by opodstatňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tíží stěžovatele (např. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická (srov. usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Afs 275/2017-20, odst. [10]). Pojetí přiznání odkladného účinku v řízení o kasační stížnosti „jako výjimky z pravidla znamená, že újma, která má hrozit žadateli o jeho přiznání, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno“ (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, odst. [25]). Není možné obecně vymezit případy, v nichž se použije § 73 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud musí vždy posoudit, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které dokládají možnost vzniku jeho nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou individuální, závislé pouze na jeho osobě a situaci.

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že nevyhovění žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky rodinného příslušníka občana Evropské

pokračování

unie zakládá stěžovateli újmu. Po vycestování z území České republiky bude totiž významně ztížen jeho styk s dcerou, jakož i možnost podílet se na její výchově. To platí i pro jeho vztah k druhému dítěti jeho bývalé partnerky, u něhož nicméně nebylo věrohodně prokázáno, že stěžovatel je jeho otcem. Není podstatné, že stěžovatel od dubna 2023 nežije bývalou partnerkou a dětmi společně. Již s ohledem na uvedený dopad do vztahu stěžovatele a jeho dcery, při zdůraznění jejího nízkého věku, jde nepochybně o závažnou újmu. Tuto nevratnou újmu nelze bagatelizovat a Nejvyšší správní soud ji má za prokázanou. Jde také zjevně o újmu nepoměrně větší, než jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám. Třetím osobám v této souvislosti žádná újma nehrozí.

[17] Zůstává tak zodpovědět otázku, zda přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, a v případě, že tomu tak je, který z těchto zájmů při rozhodování o odkladném účinku převáží. Žalovaný správně poukázal na veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku. V tomto ohledu musel poměřovat míru dotčení tohoto veřejného zájmu a míru zásahu do rodinného života stěžovatele (srov. usnesení NSS ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvedl, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu“ (usnesení NSS ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014-25, č. 3169/2015 Sb. NSS, odst. [16]).

[18] V posuzované věci je veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku dotčen tím, že stěžovatel pobývá na území České republiky bez oprávnění a v minulosti opakovaně jednal v rozporu se zákonem a byl odsouzen za spáchání několika trestných činů. Současně je však třeba uvést, že jednání, pro které byl odsouzen, se dopustil ještě v letech 2013 a 2014, a odsouzen byl v roce 2016. V mezidobí, po vykonání nepodmíněného trestu odnětí svobody, pobýval na území na základě rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany a později na základě fikce přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, který si podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky (§ 87y odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců). Ze správního spisu vyplývá, že v tomto období rozhodla Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, rozhodnutím ze dne 25. 7. 2022, č. j. CPR-9840-15/ČJ-2022-930310-V214, o zrušení dřívějšího rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele z roku 2014, neboť od účastníka „nehrozí aktuální nebezpečí, že by při svém pobytu na území mohl ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek“. V současnosti probíhající trestní stíhání s ohledem na presumpci nevinu neumožňuje závěr, že se stěžovatel po dobu pobytu na území České republiky dopustil dalšího trestného činu.

[19] Nejvyšší správní soud zastává názor, že za situace, kdy žalovaný rozhodoval o žádosti stěžovatele téměř 2 roky, během níž byl stěžovatel oprávněn pobývat na území České republiky, se výše uvedeného veřejného zájmu nijak nepřiměřeně nedotýká, bude-li tento stav zachován po dobu řízení o kasační stížnosti stěžovatele, v jejímž průběhu se stěžovatel bude moci stýkat se svojí dcerou. Nepodařilo se osvědčit, že by ohrožení veřejného zájmu

bylo natolik bezprostřední a závažné, aby mohlo převážit nad zájmem stěžovatele na jeho rodinném životě, do něhož by následkem vycestování z území České republiky bylo závažně a nenávratně zasaženo. Jde o zatímní rozhodnutí, které nijak nepředjímá konečné rozhodnutí ve věci. Lze navíc očekávat, že Nejvyšší správní soud rozhodne o kasační stížnosti v krátké době.

[20] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek a do právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti pozastavil účinky napadeného rozhodnutí ministerstva.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2024

JUDr. Lenka Matyášová  
předseda senátu